

Az egyháznak elsősorban Szentlélekre van szüksége – Ülészett a zsinat

A költségvetés-készítés elvi szempontjai és a lelkeszi szolgálat kérdései álltak a Magyarországi Evangélikus Egyház XII. Zsinata harmadik ülészakának fókuszában. A testület május 30-án egyházunk székházában tartotta soron következő tanácskozását.

Nyitóáhitatában Kondor Péter, a Déli Egyházkerület püspöke ApCsel 2,1–13 alapján arra hegyezte ki mondanivalóját: milyen az, amikor valaki a Szentlélekkel megtelve szól? „Ha mentesek vagyunk a Szentlélek hatásától, akkor olyanok vagyunk, mint a vitorlás hajó szélcsendben” – fogalmazott. Az első pünkösdkor a tanítványok a Szentlélek által váltak apostolokká, a megtérteket a Szentlélek tette gyülekezetté.

Az egyháznak mindenekelőtt nem sok pénzre van szüksége – arra is van, de nem olyan sokra, mint gondolnánk, és nem mindenekelőtt –, nem nagyszerű épületekre, kitűnő szervezetre, jól megfogalmazott törvényekre, hanem elsősorban Szentlélekre. Nélküle hiába van épület, törvény, pénz, az egyház nem egyház. A Szentlélekkel megtelve az ember eszközzé válik Isten kezében, bátorrá lesz, megtalálja a kellő szavakat, amelyeket mondania kell az adott helyzetben, mondanivalóját pedig a Szentlélek hitelesíti. „Szentlélekkel megtelve szólni, cselekedni, szolgálni azt jelenti: ott és akkor elvégezni azt, amit ott és akkor rábízott az Úr.”

Lelki alkalmak és ingatlanfejlesztések

Az első ülésen a zsinat elnöksége köszöntötte Gér Andrászt, a Magyarországi Református Egyház zsinati tanácsosát, aki törvényeink értelmében tanácskozási jogú tagként vesz részt a zsinat munkájában. A szokott rend szerint ezután az előző ülészak jegyzőkönyvének elfogadása, a zsinathoz érkezett beadványok ismertetése, a zsinati elnökség és a zsinati bizottságok elnökeinek beszámolója, valamint a napirend elfogadása következett.

A második ülés keretében a Magyarországi Evangélikus Egyház 2024. évi beszámolójának elfogadását és a 2025. évi költségvetési törvény módosítását tárgyalták. Pröhle Gergely országos felügyelő az előterjesztésében emlékeztetett: a tervezett és a tényleges bevételek, illetve kiadások közötti eltérés jelentős mértékben azzal magyarázható, hogy a kormánnyal kötött szerződés megvalósításához nyújtott állami támogatás előre pontosan nem látható ütemezésben érkezik. Ezzel számolni kell a 2025-ös költségvetés tekintetében is.

Utóbbihoz az Evangélikus Hittudományi Egyetemmel (EHE) és a Luther Kiadóval kapcsolatban érkezett módosító indítvány. Ezek befogadásával a kötelezettséggel nem terhelt tartalék terhére pluszforrást biztosítottak a hatodéves teológushallgatók ösztöndíjának fedezésére, a lelkeszképzésben részt vevők mentális és pszichológiai háttértámogatására, illetve olyan külső szakember bevonására, aki az intézmény átvilágításában tud közreműködni. A Luther Kiadó egy podcaststúdió kialakításához kapott további támogatást.

A harmadik ülésen – az előző ülészakokon markánsan megmutatkozó igényre reagálva – Pröhle Gergely arról adott tájékoztatást, milyen elveket és prioritásokat terveznek érvényesíteni egyházunk 2026. évi költségvetésének előkészítésekor. Mint mondta, az országos elnökség a zsinati elnökséggel egyeztetett arról, hogy a költségvetés a korábbinál több forrást biztosítson a lelki alkalmak támogatásához, ugyanakkor – az adott közösség anyagi erejéhez igazodó – önrészt kötelezőnek gondolják.

Egyházunk ingatlanállományával kapcsolatban Pröhle Gergely elmondta: a templomfelújítások esetében az állami pályázatokban megjelenő lehetőségekkel összhangban tervezik elosztani a belső forrásokat, az EHE előadótermeinek és kollégiumának korszerűsítését azonban olyannyira időszerűnek és halaszthatatlannak tartják, hogy ahhoz nem feltétlenül kellene külső forrásra várni, hanem a belső egyházi tartalékokból is meg lehetne valósítani. Szorgalmazták továbbá egy ingatlanhasznosítási koncepció kidolgozását.

A hozzászólások során többen is hangsúlyozták, hogy az EHE épületeinek felújítását tartalmi fejlesztésnek is kell kísérmie, mire az egyetem küldötte, Kodácsy-Simon Eszter kutatási-tudományos rektorhelyettes azzal reagált: az egyház azóta nem törődött az ingatlannal, amióta felépült, belső forrásból tűzoltás jelleggel biztosítják a működést, az intézmény ugyanakkor ma már sokkal több képzést kínál, mint amennyire annak idején épült.

Ugyancsak több hozzászólás érintette, hogy a gyülekezetek hány százaléka tesz azért, hogy elinduljon az öfenntartás irányába, és mennyien vannak azok, amelyek jelentős mértékű működési támogatásra szorulnak.

Kérdésként merült fel az is, vajon a zsinati tagoknak mikor kellene információt kapniuk arról, hogy milyen támogatási igények érkeztek be a különböző egyházkormányzati szintekről, illetve intézményektől, munkaágaktól stb.: elégséges csak a novemberi ülészakon megismerkedniük ezekkel, vagy már korábban is legyen rálátásuk erre? Pröhle Gergely a válaszában kiemelte: a költségvetés összeállításában számos szakmai felelős, bizottság stb. vesz részt, különféle egyházkormányzati szinteken tárgyalják, és ezekben a testületekben az egyházmegyék és -kerületek küldöttei ugyanúgy jelen vannak, mint a zsinatban. Végül Ittész András nem lelkészi elnök tett javaslatot: az országos elnökség és az országos iroda találja meg a legmegfelelőbb időpontot ahhoz, hogy az ősz folyamán valamiféle előzetes írásos tájékoztatást adjon arról a zsinat tagjainak, hogyan áll a költségvetés előkészítése.

Mit jelent a társulás?

A negyedik ülés keretében a jelen lévő zsinati tagok – egy tartózkodás mellett – a budakeszi evangélikus templom és ingatlan egyházközségi tulajdonba adásáról hoztak határozatot, egyúttal megbízták az országos irodát az ajándékozási szerződés megkötésével.

Az ötödik ülésen – egyhangú szavazás nyomán – törvényben rögzítették, hogy egyházunk méltóképpen kíván megemlékezni az Ágostai hitvallás megszületésének 2030-ban esedékes ötszázadik évfordulójáról. A jubileumi év előkészítésére egy legalább kilenc-, legfeljebb tizenhárom fős emlékbizottságot hoz létre, melynek tagjait és elnökét az országos elnökség és a zsinati elnökség közös javaslatára az országos presbitérium választja meg úgy, hogy a bizottságba három-négy tagot az Evangélikus Hittudományi Egyetem ajánl.

A hatodik ülés során arról tárgyalt a zsinat, hogy azoknak a társult egyházközségeknek, amelyek kizárólag a lelkészi szolgálat fenntartása érdekében társultak (nincs közös ingatlanuk, nem közös a pénztáruk stb.), ne kelljen kötelezően jogi személlyé válniuk. A törvénymódosításhoz Szemerei János elnök-püspök mint előterjesztő, illetve a törvény-előkészítő bizottság többféle javaslatot is kidolgozott.

A vita során számos tisztázni való kérdés került a felszínre, például hogy a lelkészek több gyülekezetben való részfoglalkoztatása összhangban van-e a választási törvénnyel, illetve hogy társulásnak kell-e nevezni azt a helyzetet, amikor többen foglalkoztatnak egy lelkészt. Volt hozzászólás, amely arra mutatott rá: a társult egyházközségek létrehozásával valójában elodázzuk gyülekezeteink életképességének felülvizsgálatát. Más hozzászólások azt a kérdést érintették: a lelkészi hivatást egységesnek és oszthatatlannak tekintjük-e, vagy sem?

Végül a zsinat – negyvenhat „igen” és két „nem” szavazattal, hét tartózkodás mellett – arról hozott elvi döntést, hogy a törvénymódosítás céljával egyetért. Mivel azonban a részletkérdések tisztázásához új szempontok merültek fel, Lázárné Skorka Katalin lelkészi elnök javaslatára az általános és részletes vitát egy későbbi ülészakon fogják lefolytatni, amikor a törvény-előkészítő bizottság még alaposabban kidolgozza a tervezett jogszabály-módosítást.

Fókuszban a lelkészi szolgálat

A hetedik ülés témája a lelkészutánpótlás kérdése volt. Németh Zoltán, az országos iroda gyülekezeti és missziói osztályának vezetője előzetesen írásban arról tájékoztatta a zsinatot, hogy a közelmúltban újjászerveződött az általa vezetett munkacsoport. Ezzel párhuzamosan – a korábbi zsinati határozattal összhangban – a zsinat teológiai bizottsága is kidolgozta, milyen teológiai alapvetéseket tart fontosnak a témában.

Ahogy Ittész Gábor bizottsági elnök összefoglalta: egyfelől öt megfontolandó szempontot (az elhívás teológiai dimenziói; ekkleziológiai paradigmaváltás; a lelkészi szolgálat páratlansága; közösség felőli megközelítés; az interna-externa feszültsége) rögzítettek, a hozzájuk kapcsolódó kérdésekkel együtt, másfelől az elhívás isteni, egyéni, közösségi és üdvtörténeti dimenzióit vizsgálták.

A hozzászólások között újra felmerült a kérdés: valóban lelkészhiánnyal küzd-e egyházunk akkor, ha jelentős számú lelkésze nem szolgál gyülekezetben? Ugyanígy újra megfogalmazódott az is, hogy vajon a gyülekezetek tudnak-e olyan „inkubátorok” lenni, olyan háttérrel nyújtani, amelyben egy elhívás kellőképpen megerősödhet. Eleve: milyen lelkész kép él bennünk; milyen elvárásaink vannak egy lelkész irányába? És képesek vagyunk-e kimondani, ha valaki nem felel meg ezeknek, és nem jól tölti be a hivatását? Továbbá: tisztában vagyunk-e azzal, milyen testi, lelki, mentális állapotban vannak a lelkészeink, és miképpen tudjuk segíteni azt, hogy ne égjenek ki a szolgálatban?

Mindezekről most csak a gondolatébresztés szintjén beszélgettek a zsinat tagjai. A február 22-i ülészen hozott zsinati határozat értelmében a munkacsoportnak szeptember 30-ig kell kidolgoznia a lelkészutánpótlás stratégiáját és az ehhez kapcsolódó cselekvési tervet.

A zárszó során emlékeztető hangzott el a következő ülészen időpontjáról (november 28–29.), majd Lázárné Skorka Katalin lelkészi elnök a záróimádság előtt felelevenítette: az előző ülészen Adorjáni Dezső Zoltán, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke parajdi sőt hozott ajándékba, így irányította a delegáltak figyelmét a székelyföldi bajbajutottakra.

Forrás: Evangelikus.hu/Evangélikus Információs Szolgálat

Szerző: Vitális Judit